

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tas-6 ta' Mejju, 2009

Citazzjoni Numru. 587/2008

Kummissarju ta' I-Artijiet

-vs-

Natale Falzon u Helena Maria Muscat Doublesin

II-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentat fis-6 ta' Gunju 2008 li permezz tiegħu l-attur ippremetta:

1. Illi permezz ta' kuntratt fl-Atti tan-Nutar Dottor Rosario Frendo Randon datat 6 ta' Lulju 1936, is-sit f'San Ġiljan imsejjah “Tal-Fieres” sive “Ta’ Ġnien Fieres”, ingħata b’titolu ta’ čens temporanju għal īħamsin sena dekoribbli mill-15 ta’ Awissu 1936, mill-Kunvent ta’ Santu Wistin tal-Belt Valletta lil Hamilton Percival Rapinett, liema kuntratt huwa anness u mmarkat Dok. AM 1.

2. Illi permezz ta' kuntratt fl-Attie tan-Nutar Dottor Francis Micallef datat 18 ta' Frar 1961 (liema kuntratt huwa anness u mmarkat Dok. AM 2), l-imsemmi sit f'San Ĝiljan ingħata b'ċens temporanju għal ħamsin sena mill-Kunvent ta' Santu Wistin tal-Belt Valletta lil Evelyn Falzon bħala mandatarja ġenerali ta' żewġha Natale Falzon, liema ċens temporanju kien dekorribbli mit-terminazzjoni tal-konċessjoni enfitewtika tas-6 ta' Lulju 1936, jiġifieri mill-15 ta' Awissu 1986.

3. Illi l-imsemmi kuntratt datat 18 ta' Frar 1961, ġie kkonfermat f'kuntratt fl-Attie tan-Nutar Dottor Francis Micallef datat 18 ta' Lulju 1986 (liema kuntratt qiegħed jiġi anness u mmarkat Dok. AM 3), fejn hemm ikkonfermat li ċ-ċens ta' l-imsemmi sit f'San Ĝiljan, li ġie fis-seħħħ permezz ta' l-imsemmi kuntratt tas-6 ta' Lulju 1936, kellu jiġi estiż għal ħamsin sena oħra, dekorribbli mill-15 ta' Awissu 1986, bl-istess titolu ta' ċens temporanju u b'ċens annwu ta' tlett elef u ħames mitt lira Maltin (Lm3,500) li huma ekwivalenti għal tmint elef, mijha u tnejn u ħamsin Ewro u wieħed u tmenin ċenteżmu (€8,152.81). Fuq dan il-kuntratt is-sit ingħata bl-imsemmi kundizzjonijiet mill-Kunvent ta' Santu Wistin tal-Belt Valletta lil Natale Falzon bħala mandatarju ta' ommu u ħutu.

4. Illi l-intimati ngħataw l-imsemmi ċens temporanju għal perjodu rimanenti tal-ħamsin sena dekorribbli mill-15 ta' Awissu 1986, ta' l-imsemmi sit f'San Ĝiljan, permezz tal-kuntratt ta' diviżjoni fl-Attie tan-Nutar Dottor Anthony Gatt tal-31 ta' Awissu 1988, liema kuntratt huwa anness u mmarkat bħala Dok. AM 4.

5. Illi l-intimati huma l-unika ċenswalisti li huma rikonoxxuti fuq l-imsemija sit u dan kif huwa kkonfermat fil-*property form* mibgħuta lill-Uffiċju Konġunt, mill-entita' ekklejżjastika meta din il-proprjeta' ġiet trasferita lill-Gvern ta' Malta, liema *property form* qeqħda tiġi annessa u mmarkata bħala Dok. AM 5.

6. Illi l-intimati mill-15 ta' Awissu 1995 sa l-14 ta' Awissu 2008 naqsu milli jħallsu ċ-ċens dovut fuq is-sit in-kwistjoni.

7. Illi għalkemm l-intimati ġew imsejħa diversi drabi biex jersqu għall-ħlas huma baqgħu inadempjenti.

8. Illi sal-lum, l-intimati għandhom jagħtu s-somma globali ta' mijha u ħamest elef, disa' mijha u sitta u tmenin Ewro u disgħa u erbgħin ċenteżmu (€105,986.49) ekwivalenti għal īx-ħamsa u erbgħin elf, u ħames mitt lira Maltin (Lm45,500) bħala arretrati dovuti għall-perjodu ta' tlettax-il sena fuq imsemmi.

9. Illi dwar l-imsemmija arretrati hemm kawża pendent quddiem din l-Onorabbli Qorti diversament presjeduta mill-Imħallef Geoffrey Valenzia bir-rikors numru 399/2008 fl-ismijiet, "Direttur Uffiċċju Kongunt vs Natale Falzon et".

10. Illi *ai termini* ta' l-Artikolu 1517 ta' Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta, ir-rikorrenti jista' jitlob it-terminazzjoni ta' l-imsemmija konċessjoni enfitewtika, l-iżgħumbrament ta' l-intimati mis-sit indikat sabiex is-sit jintradd lura lir-rikorrenti bil-miljoramenti.

11. Illi dan l-aġir abbuživ u illegali ta' l-intimati kkawża danni lir-rikorrenti.

12. Illi peress li r-rikorrenti huwa s-sid tas-sit in kwistjoni, għandu nteress li jitlob dikjarazzjoni mingħand din l-Onorabbli Qorti sabiex il-konċessjoni enfitewtika datata 18 ta' Lulju 1986 tiġi tterminata minħabba li l-intimati naqsu li jħallsu č-ċens kif dovut għal perjodu ta' tlettax-il sena u li jitlob ukoll id-danni kkaġunati bl-aġir abbuživ u illegali ta' l-intimati fil-konfront tiegħi.

13. Illi in vista ta' dan kellha ssir din il-kawża.

Għaldaqstant ir-rikorrenti jitlob bir-rispett lil din l-Onorabbli Qorti:

1. Tittermina l-imsemmija konċessjoni enfitewtika tat-18 ta' Lulju 1986 u dan *ai termini* ta' l-Artikolu 1517 ta' Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta;

2. Tordna d-devoluzzjoni tas-sit konċess, bil-benefikati relattivi, favur ir-rikorrenti u tordna l-publikazzjoni ta' l-att relattiv billi tinnomina Nutar għall-publikazzjoni ta' l-att relattiv u tiffissa jum, īn u lok għall-istess publikazzjoni u tinnomina kuratur biex jidher għall-eventwali kontumaċċa fuq l-att;
3. Tordna lill-intimati jiżgħum b'għadha mis-sit in kwistjoni u jroddu lura dan is-sit bil-miljoramenti lir-rikorrenti;
4. Tiddikjara li l-agir ta' l-intimati huwa wieħed abbusiv u illegali u b'hekk qiegħed joħloq danni lir-rikorrent u għalhekk huma *in solidum* jew xort'oħra jew min minnhom responsabbi għal dawn id-danni;
5. Tillikwida d-danni kkaġunati lir-rikorrent, jekk hemm bżonn permezz ta' periti nominandi; u
6. Tikkundanna lill-intimati jew min minnhom *in solidum* jew xort'oħra jħallsu l-istess danni lir-rikorrenti.

Bl-ispejjeż u bl-imgħax legali kontra l-intimati mil-lum.

Rat id-dikjarazzjoni maħlu ta' l-attrici u l-lista tax-xhieda.

Rat ir-risposta ġuramentata tal-konvenuti, ippreżentata fit-3 ta' Ottubru 2008, li permezz tagħha eċċepew:

1. Illi d-domandi attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt *stante* illi l-ġudizzju mhux integrū peress illi l-intimati m'humiex l-uniċi proprjetarji tal-fond in kwistjoni imma l-fond ossija t-Tigullio Restaurant and Discotheque fi Gnien Fieres, Spinola, San Giljan huwa proprjeta' indiviża wkoll ta' Sands Developments Limited illum J & A Investments Limited wara diviżjoni tas-soċjeta' f'J & A Investments Limited u F & X Developments Limited u għalhekk l-intimati għandhom jiġu liberati mill-osservanza tal-ġudizzju.
2. Illi l-Uffiċċju Kongunt kien irrikonoxxa lil Sands Development Limited bħala ko-ċenswalist tiegħi flimkien ma' Natale Falzon u Helena Marie Muscat Doublesin

skond erba' rċevuti li jiġi n-numru L508656, M153827 u tnejn oħra datati 28 ta' Awissu 1993 li kopji tagħhom qed jiġu hawn annessi u mmarkati bħala dokumenti NF 1, NF 2, NF 3, u NF 4. Barra minn hekk, Sands Developments Limited akkwistaw sehemhom mill-imsemmija proprjeta' *tramite* żewġ kuntratti tal-24 ta' Novembru 1988 fl-atti tan-Nutar Pierre Cassar u tas-7 ta' Ottubru 2004 fl-atti tan-Nutar Dottor Tania Farrugia li kopja tagħhom qed jiġu hawn esebiti u mmarkati bħala dokumenti NF 5 u NF 6.

3. Illi għalhekk ir-rikorrenti messu kien jaf illi ċ-ċenswalisti tiegħu m'humiex biss Natale Falzon u Helena Marie Muscat Doublesin u għalhekk f'dan l-istadju ma jistgħux jiġi kjamati in kawża u l-pretensjonijiet dedotti kontra l-intimati għandhom jiġi miċħuda għax il-ġudizzju mhux integrū.

4. Illi fil-mertu u bla preġudizzju għal premess, din il-kawża giet intavolata mir-rikorrenti wara eċċeżżjonijiet mogħtija mill-intimati f'kawża oħra ossija rikors ġuramentat numru 399/08GV fl-ismijiet "Direttur Uffiċċju Kongunt vs Natale Falzon et", liema kawża tinsab differita għas-sentenza fuq eċċeżżjoni preliminari ta' preskrizzjoni kwinkwennali għall-ħlas taċ-ċens arretrat differita għas-sentenza għas-seduta tat-3 ta' Ottubru 2008 u dan kif jirriżulta mill-affidavit ta' Albert Mamo fil-proċess odjern *stante* illi l-intimat Natale Falzon iddikjara bil-ġurament tiegħi illi huwa debitur ta' ħames snin ċens biss u ta' xejn aktar.

5. Illi għalhekk ġaladarba l-intimat Natale Falzon u Helena Marie Muscat Doublesin eżerċitaw id-drittijiet tagħihom skond il-liġi a tenur ta' l-Artikolu 2156(a) tal-Kap XVI tal-Ligijiet ta' Malta huma m'għandhomx ikunu penalizzati u jiġi misjuba responsabbli għal kwalsiasi danni subiti mill-istess attur minħabba negliżenza ta' l-istess attur talli ma talabhomx u / jew lil ta' J & A Investments Limited il-ħlas taċ-ċens annwu u temporanju fi żmien utili kif stabbilit mil-liġi u dan a baži tal-massima Latin *qui potoir jure usat neminem damnum causat*.

6. Illi l-intimati qatt ma ġew mitluba biex iħallsu č-ċens annwu u temporanju arretrat u għalhekk malli ġew mitluba mill-istess Kummissarju ta' I-Artijiet, huma kien lesti biex iħallsu č-ċens annwu u temporanju arretrat impost fuq l-art Tal-Fieres u / jew Ta' Ģnien Fieres f'San Ĝiljan għall-perjodu ta' ħames snin qabel l-imsemmija talba peress li l-ammont mitlub għas-snin anteċedenti kien preskritt a tenur tal-liġi u l-istess Kummissarju ma kienx lest li jaċċetta l-ħlas offert mill-intimati u ppretenda l-ħlas kollu ta' EURO 105,986.49 għall-perjodu mill-15 ta' Awissu 1995 sal-14 ta' Awissu 2008 tant li kellu jiġi ntavolat rikors fl-atti ta' l-ittra ufficjali 985/08 ippreżentata fid-9 ta' April 2008 a tenur ta' l-Artikolu 466 tal-Kap XII tal-Ligijiet ta' Malta.

7. Illi l-esponenti biex ježimu ruħhom minn kwalsiasi responsabbilita' qed jiddepożitaw taħt l-awtorita' tal-Qorti č-ċens annwu u temporanju arretrat għall-perjodu ta' sitt snin bejn il-15 ta' Awissu 2003 sal-14 ta' Awissu 2009 impost fuq is-sit f'San Ĝiljan imsejjaħ Tal-Fieres sive Ta' Ģnien Fieres, li jammonta għal EURO 48,916.84 ekwivalenti għal Lm21,000 bir-rata ta' Lm3,500 fis-sena li kopja taċ-ċedola relativi qed tiġi hawn annessa u mmarkata bħala dokument NF 7.

8. Illi bil-kuntratt tat-18 ta' Lulju 1986 fl-atti tan-Nutar Francis Micallef esebit dokument AM 3 fil-proċess ma jirriżulta ebda kundizzjoni għall-ħall-tal-kuntratt fil-każ ta' non pagament taċ-ċens annwu u temporanju ta' Lm3,500 fis-sena.

9. Illi skond il-ġurisprudenza odjerna ossija s-sentenza deċiża mill-Qorti ta' I-Appell fil-25 ta' April 2008 fil-kawża fl-ismijiet "Kummissarju ta' I-Artijiet vs Grand Hotel Excelsior Limited" ġie deċiż illi l-patt *commissorium tacitum* ma japplikax fil-kuntratt ta' enfitewsi sakemm ma jkunx hemm klaw sola expressa fil-kuntratt għall-ħall ta' l-istess konċessjoni emfitewtika u għalhekk ma jistax jintalab il-ħall tal-kuntratt a bażi tal-kuntratt innifsu imma se mai a bażi ta' l-Artikolu 1517 tal-Kap XVI tal-Ligijiet ta' Malta.

10. Illi ma jistax jingħad illi l-intimati huma moruži meta huma dejjem riedu ġħallsu l-aħħar ħames snin ċens arretrat li ma ġiex acċettat mir-rikorrenti u għalhekk kellhom jiddepożitaw il-pagament ta' sitt snin ċens annwu u temporanju ġaladarba għalqet skadenza oħra fl-14 ta' Awissu 2008 u għalhekk huma qed jiddepożitaw il-pagament imsemmi fir-Reġistru tal-Qorti kontra l-istess rikorrenti, u konsegwentement huma m'għandhom jagħtu xejn lill-attur u huma pjenament saldati *oltre* l-fatt illi J & A Investments Limited qatt ma ġew mitluba biex iħallsu kwalsiasi ċens annwu u temporanju arretrat għall-perjodu li mhux preskritt.

11. Illi skond il-ġurisprudenza ta' dawn il-Qrati ma jistax jintalab il-ħall tal-kuntratt kontra J & A Investments Limited u F & X Developments Limited meta huma gew rikonoxxuti mill-Uffiċċju Kongunt bħala ko-ċenswalisti temporanji skond riċevuti dokument NF 1 u NF 2 u ma ġew qatt mitluba biex iħallsu č-ċens annwu u temporanju arretrat mhux preskritt la b'ittra legali u wisq anqas b'ittra uffiċċiali.

12. Illi bla preġudizzju għal premess illi kieku jinstab illi l-attur kellu dritt jitlob il-ħall ta' dan il-kuntratt għall-innottemporanza tal-pattijiet kuntrattwali ossija tan-nuqqas ta' pagament il-Qorti tista' wkoll tagħti żmien għall-purgazzjoni tal-mora kif stipulat fl-Artikolu 1519(2) tal-Kap XVII tal-Ligijiet ta' Malta.

13. Illi barra minn hekk ġaladarba sar id-depożitu fir-Reġistru tal-Qorti l-atturi m'għandhomx dritt jitkolu l-pagament taċ-ċens annwu u temporanju arretrat ħlief għall-ħames snin stipulati mill-liġi f'dan il-każ sitt snin għax kif diġa' ingħad għalqet sena oħra ta' ċens annwu u temporanju fl-14 ta' Awissu 2008 biex b'hekk m'hemm ebda raġuni għat-talba għar-riżoluzzjoni tal-konċessjoni emfitewtika temporanja dedotta mill-attur u għalhekk it-talbiet ta' l-attur għandhom jiġu respinti bl-ispejjeż kontra tiegħi.

14. Illi barra minn hekk ir-rikorrenti ma jistax jipprendi kif qed jagħmel fl-affidavit anness mar-rikors

Kopja Informali ta' Sentenza

ġuramentat ta' Albert Mamo biex jitlob il-ħall ta' l-istess konċessjoni u jitlob it-terminazzjoni tal-konċessjoni emfitewtika għax il-fond mhux qed jintuża skond il-potenzjal tiegħu stante illi din ma kienet l-ebda kundizzjoni kuntrattwali entrata bejn il-Patrijiet Agostinjani u l-intimati odjerni.

15. Salv eċċezzjonijiet oħra.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa tal-konvenuti u l-lista tax-xhieda.

Semgħet il-provi u rat l-affidavits prodotti;

Rat l-atti proċesswali, u l-verbal tas-seduta tal-11 ta' Marzu 2009 (fejn l-Avukati trattaw il-kawża) u li permezz tiegħu l-kawza anke tħalliet għas-sentenza dwar l-ewwel tlett talbiet ta' l-atturi.

Ikkunsidrat,

Illi kif jidher čar mill-atti din il-kwistjoni kellha *iter* twil mhux ħažin. Il-konvenuti kienu akkwistaw *l-utile dominju* tal-propjeta in kwistjoni fl-1988 (permezz ta' att ta' diviżjoni); sussegwentement trasferew f'darbtejn (1989 u 2004) sehem indiż (b'kollox kwint) mill-istess *utile dominju* lis-soċjeta' Sands Development Limited. (issa J & A Investments Limited). Sa l-1993 meta d-direttarju kienet għadha l-Ordni tal-Patrijiet Karmelitani, il-konvenuti baqgħu jħallsu č-ċens u s-soċjeta' Sands hija ndikata bħala waħda mill-pagaturi. Meta sar it-trasferiment tal-propjera' ta' l-ordnijiet reliġjużi lill-Gvern ġew indikati biss il-konvenuti bħala l-utilisti. Fir-rigward tal-ħlasijiet tač-ċens mill-1993 sa l-2003 hemm nuqqas ta' qbil u hemm pendent proċeduri legali oħrajn. Biss wara li infetħnet din il-kawża l-konvenuti u s-soċjeta; J & A iddepożitaraw il-Qorti l-ammonti dovuti bejn is-snini 2003 – 2009 (fol 87).

L-ewwel eċċezzjonijiet huma fis-sens li l-ġudizzju mhux integrū għaliex ma tħarrkitx is-soċjeta' Sands (issa J & A). Għandu jingħad illi l-attur qatt ma ġie nfurmat formalment bit-trasferiment jew saritlu xi talba biex jirrikonoxxi lis-

soċjeta' msemmija ħlief permezz ta' l-ittra tal-25 ta' Settembru 2008 (fol 114). Għalhekk qatt ma kien f'pożizzjoni mid-dokumenti fil-pussess tiegħu li jkun jaf li sar it-trasferiment sija pure r-riċevuti li saru mill-patrijet kienu jsemmu lis-soċjeta' Sands wara l-ismijiet tal-konvenuti. Dan pero' ma jfissirx wisq għaliex kull persuna għandha dritt tħallas id-dejn ta' ħaddieħor sakemm ma jkunx hemm preġudizzju lid-debitur. Wieħed għandu jgħid ukoll li d-dokumenti li l-attur irċieva mingħand l-awtoritajiet tal-knisja (jew l-ordni konċernata) kienu jindikaw biss lill-konvenuti bħala utilisti. Kwindi kien sta għall-istess konvenuti li jitkolbu l-kjamata in kawża tas-soċjeta' J & A – ħażja li ma għamluhiex. L-attur għalhekk ħarrek tajjeb u kien id-dover tal-konvenuti u ta' l-akkwrenti tas-sehem mill-*utile dominju* li jinformawh formalment bit-trasferimenti. Kwindi l-eċċeżżjonijiet fir-rigward se jiġu respinti.

It-talba attriči hija bbażata fuq l-artikolu 1517 tal-Kodiċi Ċivili li jgħid illi l-padrūn dirett jista' jitlob il-ħall ta' l-enfitewsi “*jekk ic-ċenswalist ikollu jagħti bħala cens somma daqs kemm iġibu ċ-ċnus ta' tlett snin.*” Għalhekk l-eċċeżżjoni tal-konvenuti illi l-kawża *ut sic* mhux proponibbli a baži tas-sentenza fil-kawża fl-ismijiet **“Kummissarju ta' l-Artijiet vs Grand Hotel Excelsior Limited” (Appell 25 ta' April 2008)** hija għal kollex infondata għaliex dik il-kawża kienet ibbażata fuq nuqqas tas-soċjeta' konvenuta li timxi fuq obbligazzjoni naxxenti mill-istess kuntratt. F'din il-kawża l-attur qed jibbaża t-talba tiegħu fuq dak li tgħid l-istess ligi.

Ma hemmx dubju a dirittura li d-direttarju jista' jitlob anke flimkien il-ħlas u xoljiment a baži tal-morożita' tal-ħlas. Ĝie nfatti ritenut illi *“Dawn it-talbiet fl-istess kawża huma hekk konsentiti li jiġu proposti bis-saħħha ta’ l-artikolu 1519 (1) tal-Kodiċi Ċivili. Kif ritenut a propositu fid-deċiżjoni tal-Qorti tal-Kummerċ tal-25 ta’ Novembru 1955 fl-ismijiet Giuseppe Mifsud vs Emanuele Dingli”, filwaqt li jitlob id-devoluzzjoni tal-fond, il-padrūn dirett jista' jitlob ukoll il-ħlas taċ-ċnus magħluqa.”* (“**Paul Borg et vs John Abela et**” deċiża mill-Prim' Awla fit-28 ta' Marzu 2003.) Din hija fuq kollex ripetizzjoni ta' dak li jgħid l-artikolu 1591 (1) tal-

Kodiċi Ċivili u ċjoe' illi "Fil-każijiet imsemmija fl-aħħar żewġ artikoli qabel dan, il-padrūn dirett jista' fl-istess waqt jitlob jitlob il-ħall tal-enfiteksi u l-ħlas taċ-ċnus magħluqa. Is-sub-artikolu (2) imbagħad jgħid illi Iżda l-Qorti tista' f'kull wieħed minn dawn il-każijiet tagħti żmien moderat skond iċ-ċirkostanzi, għall-ħlas taċ-ċnus magħluqa ... "

Fil-każ in eżami l-attur ma kellux għalfejn jagħmel iż-żewġ talbiet għaliex il-kwistjoni ta' l-arretrati qed tiġi mistħarrġa f'kawża oħra. M'hemmx dubbju lanqas li meta għiet istitwita l-kawża l-konvenuti kienu moruži faktar minn tlett snin ċnus – anzi ġumes snin biex wieħed ikun preċiż; dan ġie mhux biss ammess fil-kawża l-oħra msemmija – ara d-depożizzjoni tal-konvenut fejn biex jirribatti l-mistoqsija dwar il-ġurament deċiżorju qal li ma għandux jagħti aktar minn ġumes snin ċnus – u anke mill-istess ċedola ta' depożitu li kopja tagħha hija esebita a fol 87; liema ċedola ġiet preżentata wara li infetħet il-kawża. Għandu jingħad qabel xejn li l-Qorti assolutament ma taqbilx ma' l-argument tal-konvenuti li donnhom jippretendu li l-attur kellu joqgħod jiġi warajhom biex ihallsuh! Dan kien dover tagħiġhom u ma kellhom ebda dritt jippretendu li l-attur kellu joqgħod jitlobhom iħallsu.

Fis-sentenza fuq imsemmija "**Giuseppe Mifsud vs Emanuele Dingli**" l-Qorti wara li esponiet il-principju fuq imsemmi, qalet ukoll illi "Imma l-padrūn dirett ma jistax javvanza talba għax-xoljiment ta' l-enfiteksi jekk hu jkun sejjah liċ-ċenswalist biex iħallas iċ-ċnus u dan ikun ħallas dawn iċ-ċnus." Dan għaliex allura f'dak il-mument ladarba sar il-ħlas, l-obligazzjoni tkun ġiet estinta. F'dan il-każ, il-ħlas ma sarx iż-żda wara li l-kawża nfetħet il-konvenuti ddepożitaw iċ-ċnus li bdew jiddekorru mill-2003 taħt l-awtorita' tal-Qorti. Il-konvenuti pero' ma qagħdux attenti biżżejjed biex jiddepżita l-ammont sħiħ mingħajr ma naqqsu l-ammont li soltu jitnaqqas għall-ispejjeż ta' l-istess proċedura.

Anke fis-sentenza "**C. Stivala Limited vs S. Cassar**" deċiża fl-4 ta' Lulju 2001, il-Qorti qalet illi "ladarba pero' l-ħlas sar ... fil-mori tal-kawża għal darba darbtejn u bla ebda raġuni ma ġiex accettat mis-soċjeta' attrici mela

allura din il-Qorti tħoss li s-soċċjeta' attriči għandha tirtira l-istess ammonti depožitati mertu tal-kawża odjerna.” Dan jikkonferma l-insenjament ta’ Ricci (Vol VIII pagna 82) čitat mill-konvenut, illi “questa domanda e’ proponibile sinche l’ enfiteuta e’ in mora, non lo e’ piu’ dopo che la mora si e’ pagata mediante il pagamento o l’ offerta reale degli arretrati dovuti.”

Naturalment depožitu ġudizzjarju validament magħmul jiswa daqs pagament (“**Remigio Camilleri vs Joseph Caruana Soler et**” deċiża mill-Prim’ Awla fis-27 ta’ April 1965, Interessanti l-fatt li din il-kawża ddiskutiet kif kellu jsir id-depožitu ġudizzjarju biex issir il-purgazzjoni tal-mora izda kif ġia’ ingħad fil-każ odjern il-konvenuti ma ddepožitawx l-ammont intier iżda naqqsu l-ispejjeż ta’ l-istess proċedura.

Fiċ-ċirkostanzi l-Qorti pero’ tħoss li ladarba l-konvenuti wrew disponibbila’ čara biex iħallsu č-ċnus dovuti għall-aħħar ħames snin għandha tagħtihom čans li jħallsu u tapplika l-provvedimenti ta’ l-artikolu 1591 (2) tal-Kap 16.

Għaldaqstant il-Qorti filwaqt li tiċħad l-eċċezzjonijiet tal-konvenuti, tapplika l-provvedimenti ta’ l-artiklu imsemmi u tagħti lill-istess konvenuti xahar żmien biex iħallsu (jew jiddepožitaw il-Qorti f’kaz ta’ rifjut) L-ammont intier ta’ ħames snin ċens fi żmien xahar mill-llum. Il-kawża għalhekk qed tiġi differita biex fis-seduta li jmiss il-Qorti jkollha nformazzjoni fir-rigward u tagħti d-deċiżjoni finali tagħha dwar l-ewwel tlett talbiet attriči kif proposti.

L-ispejjeż ta’ din is-sentenza huma ukoll riservati għall-ġudizzju msemmi.

Moqrija.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----